

Krmoviny ako najväčšia výzva tohtoročného leta

Poľnohospodári už majú pozbieraných viac ako trištvrte hustosiatych obilnín a repky s rôznymi úrodami, ktoré niekde aj príjemne prekvapili, no niekde len potvrdili očakávané sklamanie. Naďalej teda konštatujeme, že žatva je v tomto roku nevyspytateľná – čo sa týka množstva úrody, jej kvality a zrážok, ktoré spadli od začiatku roka. Momentálne najväčšou výzvou pre poľnohospodárov je, či z lúk a polí pozbierajú dostatok krmovín. Z viacerých regiónov avizujú nižšie úrody a pribúdajú obavy, čím budú chovatelia v najbližších mesiacoch kŕmiť svoje hospodárske zvieratá.

Foto je z RPPK Nové Zámky - kukurica je z jednej parcely. Vľavo je zavlažovaná kukurica. Vpravo je nezavlažovaná kukurica. Na celej parcele je rovnaké osivo kukurice. Dátum sejby bol rovnaký. Úprava pôdy bola rovnaká. Ochrana a ošetrovanie rastlín bolo rovnaké. Kukurica bola pôvodne určená na krmivo – pre dojnice. Rozdiel je len v tom, že časť parcely je zavlažovaná.

Celková výmera parcely: 71.28ha

Zavlažovaná výmera: 40ha

Deficit zrážok od začiatku roka v tejto oblasti je viac ako 115mm.

Závlahou poľnohospodári na časť parcely dodali 120mm.

Podľa žatevného monitoringu Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory (SPPK) je na Slovensku pozbieraných už 77% hustosiatych obilnín a 79% repky. V južne položených oblastiach už kombajny dokosili – napríklad aj v regióne Trnava, Galanta, Komárno alebo Levice. Naopak, žatva sa už rozbehla aj v severne položených oblastiach, no nie všade naplno. Premennivé a daždivé počasie žatvu spomaľuje a prerušuje v Starej Ľubovni alebo vo Svidníku. Poľnohospodári z Liptova

pre dažď avizujú, že zber obilnín sa im natiahne až do septembra.

“Pozberali sme ešte len málo hektárov, úroda sa ešte nedá určiť. Starosti nám však robia teraz najmä krmoviny. Kosby tráv a ďatelinotráv máme zatiaľ nižšie o 30-40%. Kukuricu teraz nevieme vôbec odhadnúť. Niektoré porasty sa ukazujú sľubne, niektoré sú vážne poškodené. Rozhodnú zrážky. Určite však predpokladáme, že na Liptove budú nižšie úrody kukurice než vlni. Práve preto sa obávame, čím budeme kŕmiť zvieratá,” hovorí Miroslav Štefček, predseda PD Ludrová.

Zo žatevného monitoringu SPPK ďalej vyplýva, že rovnaké obavy majú poľnohospodári naprieč celým Slovenskom. Nutnosť zabezpečiť dostatok krmovín je teda aktuálne hlavou témou tohtoročnej žatvy. V mnohých regiónoch je menej sena a paše z trvalých trávnych porastov, menej je aj krmovín na ornej pôde – predovšetkým lucerny, ďateliny a tráv.

Kukurica v južných oblastiach Slovenska (napríklad Galanta, Komárno, Trebišov a ďalšie) vyzerá žalostne a je výrazne poškodená nedostatkom zrážok. V niektorých regiónoch má výšku predškôlaka alebo aj nižšiu, hoci v štandardných rokoch v tomto období ďaleko presahuje výšku dospelého dvojmetrového muža. O kukurici sa pritom hovorí ako o kráľovnej polí. Pre hospodárske zvieratá je cenným zdrojom energie. Pestuje sa na zrno, na zeleno a na siláž. Silážna kukurica je pre hovädzí dobytok rozhodujúca krmovina, ktorá vie dojniciam počas celého roka zabezpečiť vyrovnanú produkciu mlieka.

Napriek lokálnym zrážkam SHMÚ naďalej hovorí o suchu rôznej intenzity, ktoré zasahuje $\frac{3}{4}$ územia Slovenska. Extrémne suchu je na Záhorí, Podunajskej nížine, Above a Zemplíne a zasahuje približne $\frac{1}{4}$ územia. Napríklad levickí poľnohospodári hospodáriaci v oblasti Želiezoviec majú o 60% menej zrážok oproti normálu.

“Ak v najbližších týždňoch neprídu zrážky na celom Slovensku, pocíti to aj úroda jesenných plodín vrátane kukurice. Momentálne teraz ale väčšina poľnohospodárov rieši, ako po tohtoročnom suchu

a znížených úrodách krmovín nastavia kŕmne dávky pre zvieratá. V niektorých oblastiach nám poľnohospodári avizujú až 50% zníženie krmovín. Veľmi sú znepokojení najmä chovatelia dojníc. Dôsledky sucha a horšie úrody krmovín totiž vnímajú aj v kontexte nižších odbytových cien surového kravského mlieka. Naším cieľom je stabilizovať živočíšnu výrobu, nie znižovať počty zvierat,” vysvetľuje predseda SPPK Jozef Šumichrast.

Suché počasie s jeho všetkými dôsledkami nemá vplyv len na plodiny – obilie, krmoviny a zvieratá, ale môže mať aj na financovanie poľnohospodárov. Ak bude totiž takéto suché počasie pokračovať, môže byť poskytnutie niektorých druhov podpôr na pôdu a zvieratá, ktoré poľnohospodári poberajú bežne počas roka z národných a európskych zdrojov, ohrozené. Túto tému preto SPPK intenzívne komunikuje s Pôdohospodárskou platobnou agentúrou a Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.